

Razcimljen krompir goveji živini pokladati je nevarno.

V krompirjevih cimah se bolj ko v drugih krompirjevih delih nareja neka posebna in sicer več ali manj strupena tvarina, kateri učenjaki „solonin“ pravijo. Ta strupenina ohromeva posebno centralne ali osrednje dele vsega gibanja tedaj posebno na male možgane in na mozeg v hrbtnicu. Prikazni takega ostrupljenja se od opazovalcev tako-le opisujejo: Živali nehajo jesti, stojé na razkoračenih nogah in s pobešeno glavo kakor omamljene, žila jim hitro bije, oko strmi in vezavna koža v njem je zelo rudeča. Ako se živinčeta zaradi preiskave iz hleva peljejo, takrat se pokažejo vsa znamenja popolne hromosti v pre-gibnih organih. Živali omahujejo iz jedne strani na drugo, plezajo po kolenih sem ter tje, skočni in viclovi členki se jim sklekaajo in če bi bile same sebi prepuščene in bi se ne držale, popadale bi na glave. Tako bolenim govedom se mora razcimljenega krompirja hrana brž ko brž obustaviti in senena polagati. V 6–8 dneh zopet okrevaajo.

Dober pomoček da zajci sadnih dreves ne ogledajo.

V ta namen se vzame $\frac{1}{4}$ kilo stolčene aloë, 3 kilo pogašenega apna, ki se med 16 litrov tople vode pomeša in razpusti. Vzame se potem šopek in drevice za drevcem do potrebne višave s to mažo pomaže. Skušnja je pokazala, da je to sredstvo dobro.

Konjem grizenje v oje odvaditi.

Za to je najbolje, da takemu konju nagobečni korpič natekneš. Ker nekoliko časa ne more v oje griziti, pozabi na to napako in jo pozneje do cela popusti. Ko bi pa nagobečnik vendar ne pomagal, bode morebiti pa potrebno oje s kako stvarjo vribati in namazati, ki je konju zoperna in mu smrdi, n. pr. kri, karbolna kislina itd.

Dopisi.

Iz Maribora. Stolno cerkev je komisija natančno pregledala, postranske stene so za 31 centimetrov premeknene, obok in stene od zgoraj do 6 metrov nevarne, temelj slab: cerkva je vsled tega zaprta, le severna ladja s kapelo sv. Križa je službi božji prepuščena. Prenoviti se ne bo dala cerkev, treba jo bo iz nova pozidati, kar utegne 300.000 fl. stati. — Stari in mnogim znani „Polizei-Wachtmeister“. Dank je umrl v Gradci 83 let star. — Solnce je tako hudo pripekalo, da je v Počkavi dekla Marija Ričelnova k priči v možganih zbolela in kmalu umrla. — Tatje so na Vrtači Šefovej Trezi ukradli denarjev in pobištva, da je škoda

224 fl. — V Podovi je hudobnež Lovrencu Unuku škedenj užgal, kmalu je gospodarsko poslopje s hišo vred v oguji, njegovo pa tudi sosedov Luka Damijana in Gašpara Megliča, ki sta takrat v Mariboru bila. Škoda je 8000 fl. Unuk je s polja v hišo pribežal, da reši bolj obleko pa je strašnej smrti komaj skoz okno všel, kateremu so sosedje križ iztrgali.

Iz Slov. bistrškega okraja V Črešnovcah so Slovenci zopet protest vložili zoper volitev v občinski zastop, ker so Stieger, Pičelj, Spess volitev motili; 4 sodčke piva je bilo tam za napajanje volilcev. — Žalostno je, kar je bistrški denar pri sv. Martinu na Pohorji storil, uže 11 ljudi je zaprtih, ker so se žandarjev lotili. Stiegerju precej tenko prede. — Stari Kandolini v Peklu pa vzdihuje, da bi brž volitve bile in on za poslanca izvoljen bil. Čuti baje silno veliko poklica v sebi za poslanstvo; vendar Slovenci ga ne vidijo nič; ti ne marajo za liberalce, kakoršen je on pa njegov Schmiderer. — Črešnovski učitelj Gaber marljivo deli „celjskega lisjaka“ pa malo hvale služi. Saj vendar kmetje nismo tako trepasti, da bi zvijače in hinavščine ne spoznali. Če nam ga tisti pošiljajo, ki imajo naš jezik za „bindische Sausprache“ tako moramo vendar vedeti, pri čem smo. Zelo slinavo pa je njegovo prilizovanje. To se nam prav gabi. Smešno, kako naš s petrolejem in kavo straši, katero so naši poslanci z večjo dačo obložili. Prav so imeli, da so mestnim lehkoživcem v možnjo segnoli in kmetom gruntni davek za 3 milijone polajšali. Nekde se mora denar vzeti za državne dolgove, katere so liberalci naredili, naj se torej tam vzeme, kder ga kaj je. Petrolej radi tega ni dražji in kavo piti vidimo kmetje le debelo gospodo pri Neuholdu v Bistrici! Tedaj proč s celjskim lisjakom!

Več narodnih kmetov.

S Planine. Naš volilni shod Kozjanskega okraja vršil se je v najlepšem redu. Vsi veljavni možje cele okolice so bili zbrani. Tudi domači tržani gospodje Knižič, Sešerko itd. so bili navzoči. Vrlo so naši duhovniki shod podpirali in skrbeli za mnogobrojno udeležbo od strani kmečkih volilcev. Osebnost navzoča sta bila: domači č. g. provizor Novak in kaplan Zdolšek iz Šentvida. Gostov je bilo iz Sevnice notar Veršec, in Kozjega, g. Terček in drugi. Zborovanje pričel je v imenu volilnega odbora g. Veršec ter je bil na njegov predlog domači g. župan in grajščinski oskrbnik g. Adamus soglasno za predsednika voljen, ki je koj kandidatu g. ces svetovalcu Jermanu besedo dal. Jermanov program so odobrili vsi navzoči z živahnimi živio-klici. — Za njim je govoril g. Terček ter v krepkih besedah kazal slabo gospodarjenje pri okrajnem zastopu. Slednjič je poprosil, naj se g. kandidat v deželnem

zboru z obzirom na veliko druginjo teh okr. zastopov za to potegne, da bili odpravljeni ali da bi se vsaj dotična postava preuredila, kar je g. Jerman tudi obljubil in povedal, da se ta želja iz več krajev sliši. Na to je še g. Veršec Jermanovo kandidaturo priporočal in je bil g. Jerman od vseh navzočih s srčnimi živio-klici za kandidata postavljen. Potem je predsednik s trikratnim živijo cesarju zborovanje sklenil. Možje Kozjanskega okraja se zmiraj bolj zavedajo in je nemškutarjem za vselej odklenkalo. — Poročam še, da je danes po noči umrl po dolgotrajni bolezni veleposestnik g. Alojz Lenček stareji na Blanci, znani prvi rodoljub in buditelj tega kraja, bivši deželni in državni poslanec, posestnik zlatega križa. Bil je velik podpornik narodnega napredka, dober gospodar, pogumen podjetnik, vrl oča, ki je svoje otroke v najlepši omiki izgolil, da bojo njegovo blago delovanje vselej nadaljevali. —

Od sv. Ilja v Slov. goricah. († G. Alojz Swaty.) Kakor je „Slov. Gosp.“ uže poročal, umri je 20. p. m. naš velespoštovani in ljubljani Alojzij Swaty v najboljših letih. V nedeljo prej je še v svoji prodajalnici bil, v torek ga je bolezen v posteljo položila. Postajalo mu je vedno slabše in v petek dan pred svojim godom je v Gospodu zaspal. Zapustil je ženo in edinega sina. Čeravno Nemeč, bil je Slovencem vedno prijazen. Imel je kot poštnar nemško-slovenske tiskovine. L. 1880 bil je izvoljen za župana, ter je tri leta dolžnosti županstva zvesto in natanko opravljal, ter skrbel za blagor svoje občine. Priznalo se mu je častno srenjčanstvo. Siromakom je rad pomagal. Lepo okinčano rakev spremljalo je na pokopališče 6 duhovnov, vsa rodbina, mnogo odličnega osobja iz Gradca, Maribora in drugih krajev in veliko ljudstva iz domače in tujih far. Na pokopališči zapeli so mu domači pevci nagrobnice: „Blagor mu, ki se spočije“ in mnogo občinstva jokalo je okolj groba zraven zapuščene vdove za blagim ranjkom. Naj v miru počiva!

Iz Središča. (Naše bralno društvo „Edinost“) uspešno deluje; pristopilo je 15 novih udov, med temi več rodoljubov iz drugih krajev, vseh je 40. Društvo ima oddelek pevcev (8), ki se pod vodstvom g. Ungerja pridno vadijo in že več lepih slovenskih pesni dobro pojejo. — Društvena blagajnica je dobila zdatno podporo, ker je č. g. Slekovec, nekdanj tukaj, sedaj kaplan na Dravsk. polji, podaril 20 fl. — Za ta blagodušni dar prisrčna zahvala in daj Bog več posnemovalcev. — Društvo ima svojo sobo, kjer so razni slovenski časniki razpoloženi; vsako sredo pa je društvena zabava. „Edinost“ je bila pri blagoslovljenji zastave „Savinjsk. sokola“ o binkoštih v

Mozirji po deputaciji zastopana; za letos pa se še namerava društveni izlet. Odbor skrbi sedaj za knjižnico in želi omisliti društveno zastavo; zato vse pa potrebuje zdatne podpore in bo se tedaj moglo na vrata naših rodoljubov trkati, upajmo da ne bo brez uspeha. —

Iz Žetal. (Letina — cerkva — šola.) Letina se pri nas večidel dobro kaže. Sterneni bogato žetev obetajo; tudi vinogradi lepo kažejo, ako nas dobri Bog toče obvaruje. Zacelili bi si ubogi kmetje rane, katere nam je večkratna toča usekala. Dolgo deževanje je prenehalo in vse se veselo giblje. Naš č. g. župnik trdijo se in skrbijo za olepšanje naše farne cerkve, to mora vsakega kristjana veseliti, da se pripravlja praznično na prihod višjega pastirja. Pri šoli se nam slaba godi; kmeta za kmetom gonijo žandarji na „rest“ ali v zapor, ako stariši bolezni otrok ali kakega drugega pravičnega uzroka ne nazuanijo o pravem času. Nedavno je bila vdova odgnana. Imela je sirota doma seno pokošeno in zavoljo vednega deževanja silno dela; morala je pustiti male otroke živino ter iti kaše pihat. Dostavek uredništva: Zakaj ne prosite vsi vkup olajšav, katerih postava dovoli!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nadvojvoda Albreht, slavni zmagovalec pri Custozzi, ogleduje vojaštvo na Slovenskem, včeraj bil je v Mariboru. — Minister Taaffe si išče novih zaslonb, to pa mej nemškimi liberalci in Koreninijevimi pristaši; eden izmed voditeljev nemških liberalcev, moravski poslanec Hlumecki, se mu uže znatno približava; Taaffe in Hlumecki sta namreč na Moravskem, kder prebiva $\frac{1}{4}$ Nemcev pa $\frac{3}{4}$ Slovanov, zadnje volitve tako zasuknila s pomočjo liberalnih grajščakov, da imajo Nemci zopet večino. Jednako nameravajo ti gospodje drugo leto z državnim zborom, Slovanom bo treba silne opreznosti. — Na Stajerskem začnejo se prihodnji teden volitve volilnih mož. Konservativci in Slovenci imajo upanja zmagati; čudne reči slišimo iz Gradca, tam so se liberalni glavači sprli, ker bi trije radi bili deželni glavarji, treba je pa le enega. — Koroški Slovenci se res čudovito krepko gibljejo, liberalci in nemčurji propadajo zaporedom, v Prevaljah so zmagali in izvolili 13 narodnih volilnih mož. Bržčas dobijo 3 slovenske poslance namesto dosedanjega 1. — V Salcburškem je deželni odbor dognal, da bodo kateheti zanaprej po 3 ure na teden učili v šoli krščanski nauk. — Na Vogerskem imajo kolero, v Budimpešti in še po nekod so mrličji za kolero. V Erdeljskem so Madjari zatrli nemško pravno akademijo. — Zagrebški dijaki so nek oklic do hrvaškega naroda proglasili, naj se vzdigne zoper Madjare